طلا

زیان ۳ساله شرکت‌های بیمه از شخص ثالث

■ **ایسنا:** مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی عملکرد مالی بیمه شخص ثالث طی سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ را بررسی کرد. به گزارش مرکز پژوهش‌ها، دفتر مطالعات اقتصادی این مرکز با بیان این مطلب که بررسی وضعیت سود و زیان عملیات بیمه شخص ثالث طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹ به ترتیب با ۱۳۳۲ و ۱۵۵۷ و ۲۰۹۶میلیاردریال زیان همراه بوده است، افزود: در حالی که عملکرد شرکت‌های بیمه پاسارگاد، آسیا، البرز، سامان، امید، کارآفرین، ایران، دانا و ملت در رشته مذکور در هر سه سال زیان‌ده و عملکرد شرکت‌های بیمه پارسیان، نوین، ایران معین، معلم، رازی، توسعه و حافظ در هر سه سال سودآور بوده است، اما عملکرد بیمه میهن در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ با زیان و در سال ۱۳۸۹ با سود همراه بوده است. همچنین بیمه سینا نیز در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹ با زیان و در سال ۱۳۸۸ سودآور و بیمه دی در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ سودآور و در سال ۱۳۸۹ زیان‌ده بوده‌اند. همچنین در سال ۱۳۸۷ معادل شش‌درصد پرتفوی ثالث به شرکت‌های بیمه سودده و ۹۴درصد پرتفوی ثالث به شرکت‌های بیمه زیان‌ده تعلق داشته که این ترکیب در سال ۱۳۸۸ به۱۵درصد برای شرکت‌های سودده و ۸۵درصد برای شرکت‌های زیان‌ده و در سال ۱۳۸۹ به ۱۲درصد برای شرکت‌های سودده و ۸۸درصد برای شرکت‌های زیان‌ده تغییر یافته است.

۱۰۵۰۰میلیاردتومان بودجه عمرانی سال ۹۰ کجا رفت

■ **فارس:** در حالی دولت باید در ۹ ماهه سال گذشته بیش از ۲۶هزارمیلیاردتومان را صرف کارهای عمرانی می‌کرد که بیش از ۱۵هزارمیلیاردتومان بودجه عمرانی در این مدت اختصاص یافت و مابقی صرف امور عمرانی نشد. مجموع بودجه عمرانی مصوب سال ۹۰ بیش از ۳۴هزار و ۹۷۴میلیاردتومان بوده که دولت طی ۹ماه سال گذشته تنها ۱۵هزار و ۷۴۴میلیاردتومان به این امر اختصاص داده است. براساس آمارهای بانک مرکزی، دولت باید در ۹ماهه سال گذشته بیش از ۲۶هزار و ۲۳۰میلیاردتومان را صرف کارهای عمرانی می‌کرد که با این حساب بیش از ۱۰هزارو ۵۰۰میلیاردتومان بودجه عمرانی کشور در این مدت تخصیص نیافته است. به نظر می‌رسد دولت باید با ارایه آمارهای دقیق از عملکرد مالی سال ۹۰ درباره تکلیف این رقم از بودجه عمرانی که در جای خود صرف نشده است، شفاف‌سازی کند.

افزایش بن خرید کارمندی به ۳۵هزارتومان

■ **فارس:** عضو ستاد تنظیم بازار از افزایش بن خرید کارمندی از ۲۸هزارتومان به ۳۵هزارتومان در سال‌جاری خبر داد. «محمدرضا رشیدی» گفت: برخی دستگاه‌های دولتی این بن‌ها را به صورت کارت‌های الکترونیکی در اختیار کارکنان خود قرار داده‌اند که بر این اساس رفاه‌کارت با توجه به گستردگی خود در سراسر کشور، مورد استقبال قرار گرفته و از سوی برخی وزارتخانه‌های دولتی در اختیار کارکنان قرار گرفته است. عضو ستاد تنظیم بازار افزود: همچنین عملیات تجارت الکترونیکی در این فروشگاه‌ها پیگیری شده و در این رابطه سایتی راه‌اندازی شده که ۱۰هزار قلم کالای تولید تولیدکنندگان در آن به ثبت رسیده است و هم خرید و هم فروش اینترنتی را انجام می‌دهد، بر این اساس تاکنون سه‌هزار نفر عضو این سامانه الکترونیکی شده‌اند. رشیدی گفت: کار خرید و فروش اینترنتی کالا هم‌اکنون در ۱۰ استان البرز، فارس، کردستان، مرکزی، اردبیل، گیلان، آذربایجان شرقی، سمنان، زنجان و همدان در حال انجام است و در ۱۵ خردادماه همزمان با ولادت امیرالمومنین در تهران نیز رونمایی خواهد شد. وی اظهار داشت: این بن‌کارت‌ها به صورت نقدی و اعتباری و اقساط در اختیار کارمندان و کارگران قرار خواهد گرفت. ضمن اینکه این بن کارت‌های رفاه بین ۲۵تا ۳۵درصد تخفیف داشته و از مالیات معاف هستند؛ ضمن اینکه این مزیت را دارند که تبدیل به کالا خواهند شد و چرخه تولید کشور را به چرخش درخواهد آورد.

رشد نقدینگی به اندازه یارانه نقدی

افزودن ۴۴هزارمیلیاردتومان به جیب ایرانی‌ها

■ **فارس:** حجم نقدینگی کشور در ۱۱ماهه سال ۹۰بیش از ۴۴هزارمیلیاردتومان افزایش یافته که تقریبا در حد و اندازه یارانه نقدی واریزشده به حساب مردم در سال گذشته است. حجم نقدینگی که در اقتصاد کشور طی ۱۱ماهه سال گذشته اضافه شده است، بیش از ۴۴هزارمیلیاردتومان بوده و در بهمن سال ۹۰ مجموع نقدینگی کشور به بیش از ۳۳۹هزارمیلیاردتومان رسیده است. این در حالی است که نقدینگی کشور در پایان سال ۸۹ بیش از ۲۹۴هزارمیلیاردتومان بوده است. براساس گزارش بانک مرکزی، نرخ رشد نقدینگی در بهمن سال ۹۰ به ۱۸/۵درصد رسیده و طی ۱۱ماهه سال گذشته نیز ۱۵درصد به نقدینگی کشور اضافه شده است. افزایش ۴۴هزارمیلیاردتومانی حجم نقدینگی کشور در ۱۱ ماهه سال گذشته در حالی است که دولت طی سال ۹۰ بیش از ۴۰هزارمیلیاردتومان یارانه نقدی به حساب مردم واریز کرده است و این مساله تاثیر پرداخت یارانه نقدی بر افزایش نقدینگی در جامعه را نشان می‌دهد.

بهای طلا عقب‌نشینی کرد

بازارهای جهانی در گرو بده و بستان دیپلماتیک

شرق: سال گذشته برای بازار جهانی طلا و البته در کنار آن بازارهای داخلی روزهای رشد قیمت‌ها بود. بهار گذشته ارزش هر اونس طلا در مسیر صعودی پا گذاشت که به تدریج رکوردهای جالب توجهی را پشت‌سر گذاشت و حتی تخمین زده می‌شد به رقم طلایی دوهزار دلار هم برسد. اما این روند در ادامه نزولی شد و قیمت‌ها در روزهای زمستانی نزول بیشتری را تجربه کرد و در نهایت نزول سال گذشته به سال جدید هم گره خورد سقوط ارزش به کانال‌هزار و ۵۰۰دلار هم آخرین حلقه از زنجیر اتفاقات بود؛ مجموعه حوادثی که بیشتر از هر عامل دیگری از بحران اقتصادی اروپا و احتمال تشدید آن تاثیر می‌گرفت.

هفته گذشته هم با توجه به همین سابقه، بازار طلا بیشتر چشم‌انتظار به نظر می‌رسید؛ چشم‌انتظار نشست اتحادیه اروپا در بروکسل. به نظر می‌رسید اعضای اتحادیه اروپا در نشست بروکسل به دنبال اتخاذ سیاست‌های حمایتی برای کاهش بحران‌های اتحادیه اروپا و سیستم بانکی یونان باشند به این ترتیب پیش‌بینی می‌شد هرگونه توافق یا راه‌حلی از سوی اتحادیه اروپا موج مثبتی برای بازار طلا ارسال کند. در سوی دیگر این نگرانی هم وجود داشت که خروج احتمالی یونان از منطقه یورو و به توافق نرسیدن آلمان و فرانسه، بهای طلا را روی سراشیبی تندی قرار دهد. اما برگزاری نشست بروکسل هم نتوانست آب سردی بر اضطراب جهانی بریزد چون این گردهمایی اروپایی هم نتوانست تکلیف اتحادیه با یونان و بحران اقتصادی این کشور را یکسره کند.

به این ترتیب بازار طلا تحت‌تاثیر مذاکرات اتحادیه اروپا در بروکسل و ادامه نگرانی‌ها در مورد یونان گرفتار موج نوسان جدیدی شد و روز پنجشنبه طلا بخش دیگری از ارزش خود را از دست داد و به‌هزارو ۵۴۸دلار هم رسید هر چند دیروز دوباره در نیمه‌های روز تا آن‌سوی هزارو ۵۶۰دلار هم صعود کرد.

نتیجه اینکه، طلا که روزی بهترین و مطمئن‌ترین گزینه سرمایه‌گذاری محسوب می‌شد، فعلا تحت‌تاثیر بحران‌های مالی اروپا روی آرامش نمی‌بیند چون سرمایه‌گذاران نگران خروج احتمالی یونان از منطقه یورو و پیامدهای ناشی از آن هستند و به عبارت دیگر تا مشخص شدن اوضاع در اروپا سردرگم هستند چون پرواضح است در صورتی که یورو سقوط کند، بازار طلا را نیز به همراه خود به نابودی خواهد کشید. این در حالی است که صندوق بین‌الملل پول اعلام کرد بانک‌های مرکزی همچنان به خرید شمش طلا ادامه می‌دهند و ترکیه ذخیره طلا خود را به ۲۹/۷تن رسانده است. همچنین اوکراین، مکزیک و قزاقستان در حال افزایش ذخایر خود هستند.

نگرانی در بورس‌های جهانی

در بازارهای سهام هم وضع تقریبا بر همین منوال است به این ترتیب در شرایطی که امید سرمایه‌گذاران به موفقیت رهبران اروپا در مهار بحران بدهی این منطقه دو روز قبل از نشست بروکسل ارزش بازارهای سهام جهان را با افزایش مواجه کرده بود، بعد از برگزاری این نشست تقریبا همه رشته‌ها پنبه شد. روزهای چهارشنبه و پنجشنبه هر ۱۷ شاخص بورس‌های جهانی با افت قابل‌توجهی روبه‌رو شدند و این واکنشی قابل پیش‌بینی در مقابل سردرگمی وضعیت یورو بود هر چند در آن‌سو و در آمریکا براساس تازه‌ترین آمارها، میزان فروش مسکن طی ماه آوریل به‌شدت افزایش یافته و این نشانه‌ای دلگرم‌کننده برای سرمایه‌گذارانی بود که به‌شدت نگران روند بهبود اقتصادی آمریکا بودند.

دیروز هم البته اگرچه تب و تاب اولیه کاهش یافت اما به نظر می‌رسید بازارها به شرایط عادی بازنگشته‌اند. در بازارهای آسیایی شاخص‌های معتبر از جمله نیکی یا شاخص بازار سهام هنگ‌کنگ با رشد مواجه شدند اما در بازارهای اروپایی شاخص‌ها یک خط در میان گرفتار نزول بودند و اگر هم شاخص بازار سهام اروپایی با توجه به شرایط داخلی با رشد مواجه بود، این رشد هم ناچیز و نامحسوس به نظر می‌رسید.

نشست بعدی، مسکو

البته نشست بروکسل تنها دل‌نگرانی بازارهای سهام جهانی نبودند و نشست ۱+۵ در بغداد هم دغدغه مهمی در این خصوص به شمار می‌رفت. نشست بغداد بعد از دو روز رایزنی فشرده با ابراز امیدواری طرفین به آخر رسید هرچند نتیجه قطعی در بر نداشت و ادامه مذاکرات به پایان خردادماه و مسکو موکول شد.

هیجان در ایران

اما با وجود اینکه نشست بغداد خبر خوب و بد جدیدی نداشت و ادامه آن به آینده موکول شده در بازار داخلی همه هیجان زده‌تر از همیشه به نظر می‌رسیدند.

طلاو سکه	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
طرح قدیم	۶۷۰۰۰۰	+۲۵
طرح جدید	۶۶۰۰۰۰	+۲۶
نیم‌سکه	۳۳۰۰۰۰	+۲۲
ربع‌سکه	۱۸۵۰۰۰	+۵۰۰۰
سکه یک گرمی	۱۰۴۰۰۰	+۲۰۰۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۶۷۰۶۰	+۲۷۷۰
یک اونس طلا (دلار)	۱۵۶۲	+۴

در بازار سکه از روز چهارشنبه تقریبا قیمت‌ها ساز گرانی می‌زدند و روز پنجشنبه قیمت‌ها به نقطه هیجان‌انگیز خود رسید آن‌هم در شرایطی که اونس جهانی گرفتار نزول بود.

قیمت سکه تمام‌بهار طرح قدیم روز پنجشنبه خود را تا ۶۷۰هزارتومان بالا کشید و نوع جدید آن هم ۶۶۰هزارتومان فروش می‌رفت در بازار ارز هم دلار در یک روز صدتومان گران و هزارو ۷۰۰تومانی شد.

در چهارمین روز خرداد ارزش دلار تقریبا صدتومان بالا رفت و بالاخره بعد از چند روز دورخیز، از مرزهزار و ۷۰۰تومان عبور کرد. در مورد پوند و یورو هم روند حرکت قیمت‌ها نشان از گرانی داشت اما با توجه به اینکه اصولا خبر خاصی در دو روز پایان هفته به بازار مخابره نشده، می‌توان انتظار داشت امروز قیمت‌ها دوباره به فکر اصلاح خود بیفتند هر چند به نظر می‌رسد معامله‌گران این بازار بیش از هر زمان دیگری گوش به شایعه‌ها می‌سپارند در نتیجه امکان جوگیر شدن دوباره قیمت‌ها هم وجود دارد.

سکه، امروز قیمت واقعی می‌خورد

محمد کشتی‌آرای رییس اتحادیه کشوری طلا و جواهر هم افزایش ناگهانی طلا را متاثر از جو روانی می‌داند و معتقد است: قیمت‌های فعلی طلا و سکه در بازار واقعی نیست و هیجانی به نظر می‌رسد. او به «شرق» گفت: علت افزایش قیمت سکه در بازار روز پنجشنبه بهبود شاخص اقتصاد آمریکا و برخی بورس‌های جهان و تاثیر آن بر بازار جهانی و به‌تبع آن بازار داخل، افزایش قیمت‌های جهانی طلا، بالا رفتن قیمت ارز و همچنین تعطیلی بازارها بوده است.

ارز	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
دلار آمریکا	۱۷۵۵	+۸۵
یورو	۲۲۰۰	+۴۸
پوند انگلیس	۲۷۵۰	+۴۰
دلار کانادا	۱۷۵۰	+۵۰
یکصد ین ژاپن	۲۱۶۰	+۵۰
درهم امارات	۴۷۰	+۱۰
لیر ترکیه	۹۷۰	+۳۵

کشتی‌آرای البته رشد ۳۰هزارتومانی سکه در یک روز را چندان منطقی نمی‌داند و بر این باور است که با توجه به دلایل اثرگذار روی قیمت‌ها در بازار اما به نظر می‌رسد که جهش ناگهانی قیمت سکه در بازار داخل به دلیل جو روانی در بازار باشد. او با تاکید براینکه قیمت‌های فعلی در بازار طلا و سکه چندان واقعی نیست، تاکید کرد: جو روانی ایجادشده در بازار داخل باعث شده قیمت‌ها تحت‌تاثیر این فضا دچار هیجان شود و به این ترتیب شاهد جهش قیمت‌ها در روز پنجشنبه شویم. رییس اتحادیه کشوری طلا و جواهر بر این‌باور است که قیمت‌های واقعی امروز (شنبه) مشخص می‌شود بنابراین به مردم توصیه کرد شتابزده و بدون فکر اقدام به خرید و فروش نکنند.

خبر دیگر از بازار سکه اینکه معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی گفت: مالیات بر ارزش افزوده سکه‌های پیش‌فروش شده بانک مرکزی براساس سال تحویل دریافت می‌شود. محمدقاسم پناهی افزود: سکه‌ها هر زمان که به ثبت‌نام‌کنندگان تحویل داده شود، مشمول مالیات بر ارزش افزوده می‌شود و برهمین‌اساس اگر ثبت‌نام‌کنندگان سکه را در سال‌های آتی تحویل بگیرند، باید مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال‌های بعد را پرداخت کنند. وی اظهار داشت: از آنجایی که براساس قانون برنامه پنجم مالیات بر ارزش افزوده سالانه یک‌درصد افزایش می‌یابد اگر فردی سال آینده سکه خود را از بانک دریافت کند، باید شش‌درصد مالیات بر ارزش افزوده پرداخت کند.

پناهی با بیان اینکه بانک مرکزی بسیاری از سکه‌های پیش فروش شده را به ابزارهای جایگزین مانند گواهی سپرده تبدیل کرده است، افزود: از آنجایی که مالیات بر ارزش افزوده تنها در زمان تحویل سکه پرداخت می‌شود؛ بسیاری از سکه‌های پیش‌فروش شده به دلیل تبدیل به ابزارهای جایگزین مشمول مالیات بر ارزش افزوده نشد.

مذاکرات بغداد، بازار نفت را متلاطم نکرد

نفت در یک ماه گذشته حدود ۲۰دلار از قیمتش را کنار گذاشت. مذاکرات ایران و ۱+۵ در بغداد اما، چنان نبود که بازار نفت را متلاطم کند. دیروز قیمت هر بشکه نفت برنت دریای‌شمال در بازار لندن تنها ۲۶سنت افزایش یافت و به مرز ۱۰۸دلار رسید. قیمت نفت سبک آمریکا هم در بازار نیویورک با ۴۱سنت افزایش، ۹۱دلار و هفت‌سنت معامله شد. احتمال خروج یونان از منطقه یورو و افزایش ذخایر آمریکا به همراه افزایش ۱/۶میلیون بشکه‌ای تولید اوپک نسبت به سقف تعیین‌شده در طول ماه‌های اخیر از عوامل کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی بوده‌اند. کاهش رشد اقتصادی چین، آمریکا و اروپا هم به این دلایل ضمیمه است. برخی منابع هم گزارش داده‌اند که دلیل عدم توافق ایران و غرب در بغداد، قیمت نفت را حدود یک دلار افزایش داده است. پیش از اجلاس بغداد، هشت کشور صنعتی در بیانیه‌ای آمادگی‌شان را برای آزادسازی ذخایر استراتژیک در صورت عدم دستیابی به تفاهم با ایران اعلام کرده بودند. حالا اجلاس ماه آینده اوپک و ادامه مذاکرات ایران و ۱+۵ در مسکو، می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای بر قیمت نفت داشته باشد. فعلا که «سر» نمودار قیمت نفت رو به پایین است.

دیروز بود، ساعت «۴صبح»

ادامه از صفحه اول

دیروز بود. ۲۴ شهریور ۱۳۲۴. اتحاد جماهیر شوروی هیاتی را برای مذاکره درباره گرفتن امتیاز نفت شمال، به ایران فرستاد. دولت ساعد در صحن علنی مجلس تصمیمش را برای عدم مذاکره درباره اعطای امتیاز نفت علنی کرد. بعد هم تحت فشار روس‌ها، مجبور به استعفا شد. روس‌ها و انگلیسی‌ها در قرارداد ۱۹۰۷ سن‌پترزبورگ و در آستانه جنگ جهانی اول، ایران را به دو منطقه مجزای تحت نفوذ خویش تقسیم کرده بودند. با پایان گرفتن جنگ جهانی دوم در دوم سپتامبر ۱۹۴۵ اما، قوای بلشویک، ایران را تخلیه نکرد و با حمایت از دولت خودمختار پیشه‌وری، غایله آذربایجان را به پا کرد تا امتیازی از نفت به جیب زند. بعد از شکایت ایران در سازمان ملل، قوام‌السلطنه به مسکو رفت و در ازای تشکیل شرکت مشترک نفت ایران و شوروی، قوای روس موافقت کردند از ایران خارج شوند. قرارداد قوام اما، در مجلس پانزدهم به تصویب نرسید. قرارداد «گس» به عنوان نماینده شرکت نفت با «گلشائیان»، وزیر دارایی برای تمدید امتیاز نفت در سال ۱۳۲۸ در ۱۰ روز پایانی عمر مجلس پانزدهم، به صحن علنی عرضه شد که رای نیاورد.

دیروز بود. جنگ جهانی دوم از ایالات متحده قدرتی فراتر ساخته بود. سپهبد علی رزم‌آرا، به مسند نخست‌وزیری رسیده بود و سعی داشت منافع آمریکا را با قراردادی تازه در نفت، با منفعت انگلیسی‌ها ممزوج کند. حالا دوران مصدق آغاز شده و «دکتر»، ریاست کمیسیون مخصوص بررسی مساله نفت در مجلس را برعهده گرفته بود. این کمیسیون رسما با لایحه قرارداد الحاقی دولت که می‌خواست قرارداد ۱۹۳۳ را برای ۳۰ سال دیگر تمدید کند، اعلام مخالفت کرد. نمایندگان جبهه ملی، در جلسات روزهای ۲۶ و ۲۸ آذر ۱۳۲۹، طرح ملی کردن صنعت نفت ایران را پیگیری کردند و در اسفند ۱۳۲۹ همان سال صنعت نفت ایران با سرسختی دکتر محمد مصدق، رسما «ملی» شد. در شهریور ۱۳۲۰ اما، ایران اشغال شد و ۲۸ مرداد دو سال بعد دولت کودتا روی کار آمد. نفت مصایب خود را نشان داد.

دیروز بود. دهه ۶۰ میلادی. منافع نفت با گوشه چشم «هفت خواهران» نفتی جابه‌جا می‌شد. شرکت‌های آمریکایی و انگلیسی اغلب تولید و بازار نفت را در اختیار داشتند. ۱۲ سپتامبر ۱۹۶۰، ایران، عربستان، ونزوئلا، عراق و کویت سازمان اوپک را تاسیس کردند تا بازیگری انحصاری بازار نفت را از هفت‌خواهران سلب کنند. اوپک در این ۵۰سال، مهم‌ترین سازمان کشورهای نفت‌خیز جهان سوم بوده است. یک ماه دیگر، سه روز مانده به مذاکرات مسکو، وزرای نفت اوپک، صدوشصت‌ویکمین اجلاس خود را برگزار می‌کنند. اوپک در سال‌های تاسیسش قیمت نفت سه دلاری را بالا کشید. هم عرضه نفت را تضمین کرد هم منافع کشورهای عضو را. حالا دیگر قیمت نفت به صورت یکطرفه از جانب مصرف‌کنندگان تعیین نمی‌شود.

دیروز بود. سال ۱۳۵۶. ایران روزانه حدود شش میلیون بشکه نفت تولید کرد. سال بعد چهار میلیون و ۶۵۶هزار بشکه از تولیدش را هم صادر می‌کرد. ایران در سال ۵۷، ۲۳میلیاردو۸۰۰میلیون دلار درآمد داشت. انقلاب شده و نظریه‌ای مبنی بر حفظ نفت برای نسل‌های آینده، تولید نفت را پایین آورده بود. صدام هوس کرد خوزستان نفت‌خیز را ضمیمه خاک عراق کند. هوس‌بازی دیکتاتور، ثمری جز ناکامی نداشت. اما، چاه‌های نفت آسیب دید، پالایشگاه‌ها بمباران شد، صادرات نفت تا حدود ۸۰۰ هزار بشکه در سال ۶۱ پایین آمد. بندر صادراتی نفت ایران، خارک، در طول ۲۸۷۸ روز جنگ تحمیلی ۲۸۷۲بار بمباران شد. سکوی سلمان، سوخت اما، نفت در جنگ ایستاد.

دیروز بود. ابتدای دهه هفتاد. دوره سازندگی آغاز شده بود. نفت حرکت کرد. شرکت‌های خارجی به ایران آمدند. این بار با قراردادهای متقابل «بیع». میادین نفتی در مسیر توسعه افتاد. پیمانکاری‌های عمومی داخلی نظیر پتروپارس شکل گرفت. پارس‌جنوبی متولد شد. شل و بی‌پی انگلیسی، توتال فرانسوی، کونکو و هالیبرتون آمریکایی، حالا آمده بودند برای صنعت نفت ملی ایران کار کنند. ظرفیت تولید نفت ایران دوباره به چهار میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز رسیده بود که تحریم داماتو آغاز شد.

دیروز بود. ۱۱ مرداد ۱۳۶۹. صدام برای نفت به کویت حمله کرد و ایالات متحده برای نفت، دیکتاتور عراق را سرنگون کرد. میلیاردها دلار تسلیحات جنگی در ازای بیرون کشیدن درآمدهای هنگفت نفتی از خزانه عرب‌ها، به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس فروخته شد تا نفت همچنان نمره شماره یک خاورمیانه باشد. چه برای آنان که نفت دارند چه برای آنان که نفت می‌خواهند.

دیروز بود. سال ۱۳۸۰. پرونده هسته‌ای برای ایران گشوده شد. ۱۰سال خطوط مختلفی بر آن نوشته شد تا به خط تحریم نفت رسید. آمریکا، سال گذشته رسیدن پول نفت به ایران را تحریم کرد و اروپا تصمیم گرفت تا واردات نفت از ایران را متوقف کند. آن هم از یک‌ماه دیگر. در این میان نوبت جولان هند و چین بود. یکی ۴۵درصد پول نفت ایران را به روپیه داد و دیگری هم امتیاز گرفت و «یوآن» را پیش‌زمینه صدور کالای چینی بیشتر به بازار ایران کرد. می‌گویند حافظه تاریخی ایرانی‌ها کم است. اما نمی‌گویند ما ملت فراموشکاری نیستیم. اگر جمله «کار، کار انگلیسی‌هاست» برای هر رویدادی به‌کار می‌رود و اگر از روس‌ها همچنان، چهره‌ای «نامردانه» کشیده می‌شود حاصل ثبت تجربیات تاریخی است. هند و چین اگر در این شرایط سخت، بی‌پروا و بدون درنظرگرفتن منافع ملت ایران، منفعت‌اندوزی کنند در افکار ملت همان‌جایی می‌نشینند که انگلیسی‌ها و روس‌ها نشسته‌اند.

دیروز بود. سال ۱۳۸۴. وقتی دولت نهم مستقر شد. آوردن پول نفت بر سر سفره مردم شعار شد. در طول هفت سال، هفت وزیر پیشنهادی نفت به مجلس معرفی شد و چهار وزیر نفت بر صندلی وزارت نشستند. تغییرات پی در پی، نداشتن استراتژی‌های اصولی صحیح و گاها مدیریت‌های بدون صبغه کارشناسی، برخی طرح‌ها را در حد امضا و حرف نگه داشت تا آخرین آمار رسمی اوپک، تولید نفت کشور را روزانه در حد سه‌میلیون و ۱۹۶ هزار بشکه اعلام کند. قراردادهای ۳۵ماهه توسعه میادین پارس جنوبی، امضا شد. اما مسلما در دو زمینه توسعه میدان و ساخت پالایشگاه به زمان قرارداد نخواهد رسید. طرح‌های توسعه میادین نفتی پشت به پشت با پیمانکارهای مدنظر، امضا شد. سال آینده اما، دولت باید پاسخگوی میزان پیشرفت طرح‌های امضاشده، عملکرد پیمانکاران در توسعه پروژه‌های نفتی و گازی و هزینه‌های انجام شده باشد. سال بعد، سال حساب و کتاب است.

دیروز بود. اردیبهشت و خرداد سال ۱۳۹۱. بانک مرکزی آخرین گزارش رسمی‌اش را درباره درآمدهای نفتی کشور منتشر کرد. رکورد بی‌سابقه‌ای برای درآمد نفتی کشور شکسته شد. ۱۱۱میلیارد دلار برای ۱۱ماهه سال ۹۰. همین گزارش درآمدهای دولت از محل صادرات نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی و میعانات گازی طی سال‌های ۸۴ تا ۹۰ را معادل ۵۵۹میلیارد دلار اعلام کرده است. با این اوصاف دولت‌های نهم و دهم تا پایان عمرشان بیش از ۶۵۰میلیارد دلار درآمد نفتی خواهند داشت. رقم بی‌نظیری که در سایه قیمت‌های بالای نفت رقم خورد و در تاریخ صنعت نفت کشور رکورد زد. حالا آیا وضع ما بهتر شده است؟

دیروز بود. چهارم خرداد ۱۳۹۱. قرارداد خط لوله تاپی برای انتقال گاز ترکمنستان به پاکستان و هند از مسیر پرخطر افغانستان امضا شد. سال‌ها مذاکره ایران برای احداث خط لوله گاز بین هند و پاکستان ابتر ماند تا گاز ایران از سال ۲۰۱۴ فقط به پاکستان برود و از خط لوله صلح، جز خاطره‌ای باقی نماند. هرچند هندی‌ها یک روز دوباره به ذخایر پر حجم گاز ایران رجوع خواهند کرد، گرچه تجربه کم‌رونق خط لوله «نوباکو» که بدون حضور ایران احداث می‌شود پیش روی ماست اما تا آن روز فعلا دیپلماسی قدرت جای واقعیت‌ها را تعیین می‌کند. دولت در دیپلماسی انرژی، بدون تعارف ضعیف عمل کرده است.

امروز، دیروز فردایی است. شیر «چاه شماره یک» مسجد سلیمان، در مراسم صدسالگی نفت جلوی ورودی وزارت نفت نصب شده است. نه‌تنها وزیر، که مدیران، کارکنان و حتی رهگذران خیابان طالقانی روزانه از کنار آن عبور می‌کنند. آیا ما عبرت‌آموز گذشته هستیم؟ صنعت نفت نه‌تنها بر اقتصاد و سیاست که بر فرهنگ و نظام مدیریتی کشور هم تاثیر گذاشته است. نام‌آوران فرهنگی نفتی کشور کم نیستند. نجف دریابندری‌ها پیش‌رویمان نشسته‌اند. ظرفیت‌های نفت چنان است که هم می‌توانیم مذاکراتمان با غرب را براساس آن پیش ببریم هم هزینه توسعه اقتصادی و سیاسی را پرداخت کنیم. صنعت نفت امروز بیش از هرچیز، یک نگاه درست بادانش و پخته از تجربه می‌خواهد. حرف‌های چاه شماره یک مسجدسلیمان برای فردایی هم شنیدنی است. امروز، جای فردایمان را روشن خواهد کرد. فعلا درود بر کارکنان شریف صنعت نفت.

خبر

بازبینی سناریوی قیمت‌های جدید انرژی در دولت

■ **ایسنا:** وزیر نیرو با تاکید بر اینکه دولت در نظر داشته فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها را از ابتدای سال‌جاری در کشور اجرایی کند، می‌گوید: مصوبه مجلس طراحی دولت برای مرحله دوم هدفمندی یارانه‌ها را به هم زده، ولی دولت با تغییراتی اصرار دارد فاز دوم در اولین فرصت به اجرا درآید. «مجید نامجو» درباره جزییات اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها تصریح کرد: مجلس نظراتی داشت که با محدود کردن اعتبارات هدفمندی یارانه‌ها، طراحی دولت برای مرحله دوم هدفمندی یارانه‌ها به هم خورده، بنابراین باید دولتمردان دوباره دور هم جمع شوند و نحوه اجرای فاز دوم را براساس قانونی که در اختیارشان هست و مجلس آن را تصویب کرده، مجددا بررسی کنند و مروری بر سناریوهای مختلف حامل‌های انرژی صورت بگیرد، چون منابعی که می‌خواستیم از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی در اختیار بگیریم و براساس آن بتوانیم فاز دوم هدفمندی را اجرا کنیم، محدود شده و باید از نو مطالعه و بررسی صورت گیرد. وزیر نیرو همچنین از برگزاری جلسه ویژه دولتی‌ها برای تصمیم‌گیری درباره فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها خبر داد و گفت: در این زمینه چهارشنبه‌شب جلسه‌ای ویژه با حضور معاون اول رییس‌جمهور برگزار شد تا این موضوعات مجددا مورد بررسی قرار گیرد. درحالی که گمانه‌زنی‌ها حاکی از این بود که دولت از ابتدای خرداد امسال، فاز دوم هدفمندی را کلید می‌زند، این اتفاق نیفتاد تا زمان اجرای مرحله دوم اصلاح قیمت‌ها همچنان مورد سوال باشد؛ وزیر نیرو در این زمینه نیز اظهارات جالبی داشته و می‌گوید دولت می‌خواسته از اول ۹۱ فاز دوم را اجرایی کند که این شرایط محقق نشده است. به گفته نامجو، براساس طرحی که دولت طراحی کرده بود، قرار براین بوده که فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها از اول سال اجرا شود، ولی شرایط این اجازه را به دولت نداد و در حال حاضر دولت همچنان اصرار دارد فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها در اولین فرصت براساس قانونی که مجلس تصویب کرده، به مرحله اجرا درآید.

افزایش قیمت آب و برق کمتر از تصور عمومی

■ **ایسنا:** موضوع دیگری که این روزها بسیار موردتوجه مردم قرار دارد، قیمت‌های جدیدی است که قرار است با اجرایی شدن فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها، برای حامل‌های انرژی در نظر گرفته شود. در این زمینه وزیر نیرو پیشتر تاکید کرده است: افزایش قیمت آب و برق در این مرحله از اجرای قانون هدفمندی قطعی است، ولی تاکنون رقم رسمی برای این افزایش اعلام نشده است. درحالی که گمانه‌زنی‌ها از افزایش حداقل ۲۰درصدی قیمت آب و برق حکایت دارد، نامجو در این زمینه با تصریح این جمله که «من قیمتی برای آب و برق نشنیده‌ام»، به ایسنا گفت: افزایش قیمت آب و برق هم به شکل منطقی خواهد بود و به نحوی است که کمتر از تصور عمومی خواهد بود. وزیر نیرو در ادامه تصریح کرد: با توجه به چیزی که از فضای بودجه برمی‌آید، افزایش قیمت آب و برق به گونه‌ای خواهد بود که مردم را به هیچ‌وجه اذیت نخواهد کرد و مردم می‌توانند با مدیریت مصرف خود، هزینه‌های انرژی خود را به خوبی مدیریت کنند.

اجتناب عربستان از تنش با ایران در نشست آتی «اوپک»

■ **فارس:** «عرب‌تایمز» طی گزارشی اعلام کرد عربستان و متحدانش در نشست آتی اوپک سعی خواهند کرد از مقابله با ایران خودداری کنند و سقف تولید نفت این سازمان را بدون تغییر حفظ کنند. به گزارش عرب‌تایمزآنلاین، عربستان و متحدان نفتی‌اش در منطقه احتمالا سعی خواهند کرد از مقابله با ایران خودداری کنند و میزان صادرات نفت اوپک را در نشست ماه آینده کشورهای عضو این سازمان در حجم فعلی حفظ کنند. نشست آتی اوپک قرار است اواسط ماه آینده میلادی در وین برگزار شود. براساس این گزارش وزرای نفت کشورهای عضو اوپک احتمالا سقف تولید نفت اوپک را تغییر نخواهند داد. آنها امیدوارند روند بازار به گونه‌ای پیش برود که شرایط یک سال پیش یعنی شرایطی که منجر به مخالفت ایران و سایر اعضا با افزایش حجم تولید عربستان شد، تکرار نشود. سقف تولید نفت اوپک در ماه دسامبر گذشته از سوی اعضا به ۳۰میلیون بشکه در روز افزایش یافت. تولید نفت ۱۲ کشور عضو سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) در حال حاضر ۱/۶میلیون بشکه در روز بالاتر از سقف تعیین‌شده توسط اوپک است.

نوسانات ارز و هدفمندی یارانه‌ها مسکن را گران کرد

■ **ایلنا:** رییس اتحادیه مشاوران املاک کشوری با بیان اینکه عواملی چون افزایش نرخ ارز و طلا، تحریم و هدفمندی یارانه‌ها باعث افزایش قیمت مسکن شد، گفت: نباید با سخنان جنجالی به افزایش قیمت مسکن دامن زد. «مصطفی‌قلی خسروی» با اشاره به اینکه در شرایط فعلی باید با مدیریت صحبت کرد، افزود: برای کاهش قیمت مسکن و اجاره‌بها باید تسهیلات فراهم شود. وی درباره تسهیلات مذکور گفت: یکی از اقدامات در این راستا ارایه مجوز اضافه کردن یک طبقه به آپارتمان‌های دوطبقه و سه‌طبقه از سوی وزارت راه و شهرسازی است که جنگ